

ΔΙΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ



Στο Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης στη Σάμο, τα παιδιά πρόσφυγες συμμετέχουν και κατευθύνουν ομάδες συνομηλίκων όπου, με την υποστήριξη του εταίρου υλοποίησης μοιράζονται τις απόψεις τους, ανταλλάσσουν γνώμες και ενδυναμώνονται. © UNHCR/Δέσποινα Αναγνώστου

**Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους
Πρόσφυγες στην Ελλάδα**
26 Ιουλίου - 20 Αυγούστου 2021

Πίνακας Περιεχομένων

Εισαγωγή.....	3
Ασφάλεια, μεταξύ άλλων από την έμφυλη βία	5
Δίκτυα προσφυγικών κοινοτήτων	7
Πληροφορίες στις κοινότητες.....	9
Ελληνική γλώσσα	11
Βιοπορισμός.....	13
Κατάλυμα/Στέγαση.....	15
Δικαιολογητικά.....	17
Διακρίσεις	19
Παιδική προστασία.....	21
Υγεία	23
Άτομα με ειδικές ανάγκες	25
Μεθοδολογία.....	27
Ιστορικό και δημογραφικά στοιχεία.....	28

Με ευχαριστίες
σε όλους τους συντελεστές



Municipality of
Athens through



Municipalities of
Heraklion, Chania
and Siteia through



Municipality of
Ioannina



Municipality of
Karditsa through



Municipality of
Larisa through



Municipalities of
Thessaloniki, Kalamaria and
Neapolis- Sykeon through



Municipality of
Trikala through





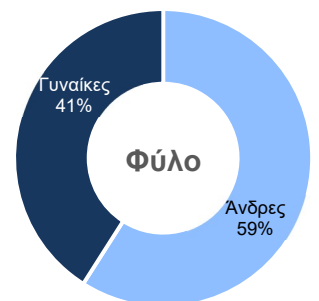
Ο Otar, ένας εικοσιτετράχρονος αιτών άσυλο από το Αφγανιστάν σε μάθημα ελληνικής γλώσσας στο Σχολείο Ελληνικής Γλώσσας του Δήμου Νεάπολης-Συκεών. Παράλληλα φοιτά σε Επαγγελματικό Λύκειο με ειδικότητα στην Πληροφορική. © UNHCR/Αχιλλέας Ζαβαλλής.

Εισαγωγή

Η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, (Ύπατη Αρμοστεία) μαζί με άλλες υπηρεσίες του ΟΗΕ, εταίρους ΜΚΟ, δήμους και αρχές συζήτησαν με πρόσφυγες¹ και αιτούντες άσυλο σε όλη την Ελλάδα για να καταγράψουν τις κύριες ανησυχίες και προτάσεις τους αναφορικά με την προστασία και την ένταξη. Ως τακτικό μέρος του προγραμματισμού της Ύπατης Αρμοστείας, η Συμμετοχική Αξιολόγηση (ΣΑ) παρέχει την ευκαιρία στην Ύπατη Αρμοστεία και σε άλλους να αξιολογήσουν τα υφιστάμενα ανθρωπιστικά προγράμματα και να προσαρμόσουν τις μελλοντικές πρωτοβουλίες λαμβάνοντας υπόψη τα σχόλια και τις προτάσεις των προσφύγων. Το 2021, στις συζητήσεις συμμετείχαν 600 αιτούντες άσυλο και πρόσφυγες.

Ήταν κάτοικοι Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΚΥΤ) στα νησιά και τον Έβρο, σε χώρους φιλοξενίας στην ενδοχώρα ή στον αστικό ιστό, σε όλη την Ελλάδα.

Προφίλ των δικαιούχων που συμμετέχουν στην αξιολόγηση:



Πηγή: UNHCR
© UNHCR, The UN Refugee Agency

¹ Στην παρούσα έκθεση, ο όρος πρόσφυγες χρησιμοποιείται για αναγνωρισμένους πρόσφυγες και δικαιούχους επικουρικής προστασίας.

Ηλικία και Φύλο	# Συμμετέχοντες	# Άνδρες	# Γυναίκες
■ Ενήλικες	442	250	192
■ Παιδιά	124	88	36
■ Ασυνόδευτα παιδιά	57	57	-

Ομάδες εστίασης συγκεκριμένου υπόβαθρου

Νέοι:

12 συνεδρίες με
συνολικά **59** νέους
ηλικίας **18-24**
ετών.



Άτομα με ειδικές ανάγκες:

12 συνεδρίες με συνολικά **64** άτομα με ειδικές
ανάγκες, συμπεριλαμβανομένων ηλικιωμένων,
ατόμων με αναπηρία ή χρόνιες παθήσεις.



ΚΥΡΙΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΟΠΩΣ ΔΙΑΤΥΠΩΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΚΑΙ ΑΙΤΟΥΝΤΕΣ ΑΣΥΛΟ:

- Οι αναγνωρισμένοι πρόσφυγες αντιμετωπίζουν προκλήσεις στην απόκτηση βασικών δικαιολογητικών και την επίτευξη αυτάρκειας.
- Οι γυναίκες και τα κορίτσια αντιμετωπίζουν συγκεκριμένους κινδύνους, οι οποίοι κυμαίνονται από τη ζωή σε μη ασφαλή περιβάλλοντα έως τους κινδύνους εκμετάλλευσης. Συνολικά, οι γυναίκες και τα κορίτσια έχουν λιγότερη πρόσβαση σε πληροφορίες, υπηρεσίες και κοινωνικά δίκτυα.
- Η εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας αποτελεί προϋπόθεση για την ένταξη. Οι συμμετέχοντες πιστεύουν ότι μαθήματα ελληνικής γλώσσας θα πρέπει να είναι διαθέσιμα στους αιτούντες άσυλο από τη στιγμή της άφιξής τους στην Ελλάδα.
- Παροχή πληροφοριών κατά πρόσωπο και μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης: υπάρχουν κενά στον τρόπο διάδοσης των πληροφοριών στους πρόσφυγες. Οι κοινότητες προσφύγων είναι σε καλύτερη θέση να συμβουλευθούν πώς μπορούν να αντιμετωπιστούν τα κενά και ποιοι δίαυλοι επικοινωνίας πρέπει να αξιοποιηθούν.



Ένας νεαρός αιτών άσυλο κάθεται έξω από μια σκηνή όπου γίνονται τα μαθήματα ελληνικής γλώσσας για ενήλικες στο χώρο φιλοξενίας στο Μαυροβούνι, στη Λέσβο.
© UNHCR/Αχιλλέας Ζαβαλλής.



Η Cecile, μια αιτούσα άσυλο και επιζήσασα έμφυλης βίας από τη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό, μιλά με τον υποδιάκονο της Καθολικής Εκκλησίας της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, όπου προσφέρει υπηρεσίες εθελοντικά κάθε εβδομάδα κατά τη διάρκεια της Κυριακάτικης Θείας Λειτουργίας. © UNHCR/Αχιλλέας Ζαβαλλής.

Ασφάλεια, μεταξύ άλλων από την έμφυλη βία

Οι κάτοικοι των ΚΥΤ στα νησιά, στην ενδοχώρα και τις αστικές περιοχές, ιδιαίτερα οι γυναίκες και τα παιδιά, **εξέφρασαν ανησυχίες για την ασφάλειά τους, μεταξύ άλλων από την έμφυλη βία (GBV)**. Ορισμένοι πρόσφυγες που διαμένουν στα ΚΥΤ δήλωσαν ότι οι συνθήκες ασφαλείας βελτιώθηκαν από τη στιγμή που μειώθηκε ο πληθυσμός στα ΚΥΤ και μετά την οριοθέτηση συγκεκριμένων περιοχών για τις γυναίκες που είναι μόνες τους. Ωστόσο, άλλοι επεσήμαναν ότι το να έχουν λιγότερους γείτονες τους εκθέτει σε μεγαλύτερους κινδύνους καθώς δεν υπάρχει κανένας να επέμβει τη νύχτα σε περίπτωση επίθεσης, όταν δεν υπάρχουν νυχτερινές αστυνομικές περιπολίες.

Οι γυναίκες και τα παιδιά διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο εκμετάλλευσης, λόγω έλλειψης επαρκούς ασφάλειας και προστασίας. Οι κίνδυνοι που αναφέρθηκαν ως οι πιο σοβαροί εντοπίζονται στη Αθήνα, όπου έμποροι ναρκωτικών και δίκτυα εμπορίας ανθρώπων φέρονται να στοχεύουν ευάλωτους πληθυσμούς. Οι πιο συνηθισμένοι παράγοντες που αυξάνουν τον κίνδυνο έμφυλης βίας ήταν η περιορισμένη ή πλήρης έλλειψη πρόσβασης σε μέσα διαβίωσης ή/και σε χρηματική βοήθεια, η περιορισμένη ανταπόκριση των αρχών, η κακή ασφάλεια, η αβεβαιότητα για το μέλλον του ατόμου ως αποτέλεσμα της ασάφειας για τα δικαιώματα που προβλέπονται από το εκάστοτε νομικό καθεστώς και οι ακατάλληλες συνθήκες διαβίωσης.

«Αυτή η πρωτοβουλία [να τοποθετούνται οι γυναίκες σε ξεχωριστό χώρο] θα έπρεπε να είχε αναληφθεί νωρίτερα. Αντίθετα, έπρεπε να συμβούν πολλά περιστατικά για να πραγματοποιηθεί κάτι τέτοιο - αλλά ακόμη και όταν έγινε, ο χώρος παρέμεινε ανοιχτός και τη νύχτα, οι άνδρες προσπαθούσαν να μπουν μέσα»

Καμερουνέζα
αιτούσα άσυλο,
Σάμος

Προκλήσεις

- Ανασφάλεια λόγω βίας, ναρκωτικών, αλκοόλ, διακινητών.
- Φόβος αντιποίνων και δυσπιστία απέναντι στην αστυνομική παρέμβαση, σε περίπτωση αναφοράς περιστατικού έμφυλης βίας.
- Φόβος αναγκαστικής επιστροφής/απέλασης.
- Έλλειψη πληροφοριών σχετικά με τον τρόπο λήψης υποστήριξης σε περίπτωση περιστατικού έμφυλης βίας.
- Υψηλός κίνδυνος αστεγίας, σε μεγάλο βαθμό λόγω της διακοπής της βοήθειας όταν κάποιος αναγνωριστεί ως πρόσφυγας.
- Η περιορισμένη πρόσβαση σε βοήθεια ή απασχόληση μπορεί να αναγκάσει τις μητέρες που είναι μόνες τους να καταφύγουν σε επικίνδυνες πρακτικές για να συντηρήσουν τα παιδιά τους, όπως η προσφορά σεξ με αντάλλαγμα χρήματα.
- Έλλειψη ασφαλούς στέγασης για τις επιζήσασες περιστατικών έμφυλης βίας.

Ευκαιρίες

- Τα μέλη της κοινότητας των προσφύγων αλληλοϋποστηρίζονται για την πρόληψη ή την αντιμετώπιση περιστατικών ασφαλείας, μεταξύ άλλων από την έμφυλη βία.
- Υπάρχουν εθελοντές πρόσφυγες που μπορούν να ενημερώσουν και να συμβουλευσουν τους συνομηλικούς τους σχετικά με την έμφυλη βία και τις διαθέσιμες υπηρεσίες ανταπόκρισης.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

- Για τους χώρους φιλοξενίας/ΚΥΤ, γυναίκες και παιδιά ζήτησαν αστυνομικές περιπολίες τη νύχτα, περισσότερο φωτισμό και κλειδαριές.
- Δικαιοσύνη για εγκλήματα που διαπράχθηκαν σε ΚΥΤ/χώρους φιλοξενίας.
- Απαιτούνται υπηρεσίες υποστήριξης ψυχικής υγείας καθώς οι άνθρωποι έχουν παραμείνει για πολύ καιρό στα ΚΥΤ.
- Ασφαλής χώρος διαβίωσης γυναικών/παιδιών στους χώρους φιλοξενίας. Οριοθέτηση χώρων αποκλειστικά για γυναίκες σε όλα τα ΚΥΤ, χώρους φιλοξενίας.
- Καλύτερη πρόσβαση σε υπηρεσίες για τις επιζήσασες περιστατικών έμφυλης βίας, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς ή τον τόπο διαμονής.
- Συνέχιση της χρηματικής βοήθειας και της παροχής στέγης έως ότου βρεθεί εναλλακτική (HELIOS, κρατικό επίδομα, εργασία).
- Οι γυναίκες ζήτησαν οικογενειακή συμβουλευτική, ενημέρωση για την έμφυλη βία και για τα δικαιώματα των γυναικών στους χώρους φιλοξενίας.
- Οι γυναίκες ζήτησαν υποστήριξη για την υποβολή καταγγελιών για έμφυλη βία στο αστυνομικό τμήμα.
- Να εκπαιδεύονται πρόσφυγες ώστε να παρέχουν πληροφορίες και υποστήριξη με παραπομπές σε επιζήσασες περιστατικών έμφυλης βίας.
- Πρόσληψη προσφύγων επαγγελματιών σε τομείς που σχετίζονται με την ανταπόκριση σε περιστατικά έμφυλης βίας (π.χ. νοσηλεύτές, γιατρούς, ψυχολόγους κ.λπ.) για την ενίσχυση των υπηρεσιών των φορέων.



Η Lana, Σύρια αιτούσα άσυλο είναι μέλος μιας ομάδας εθελοντών που βοηθούν θύματα σεξουαλικής και ενδοοικογενειακής βίας στο χώρο φιλοξενίας στη Βιάλ στη Χίο.
© UNHCR/Αχιλλέας Ζαβαλλής.



Εθελοντές πρόσφυγες στο γραφείο πληροφοριών για την COVID-19 που βρίσκεται στο χώρο φιλοξενίας στο Μαυροβούνι, στη Λέσβο. © UNHCR/Αχιλλέας Ζαβαλλής.

Δίκτυα προσφυγικών κοινοτήτων

Οι περισσότερες κοινότητες έχουν κάποιο επίπεδο αυτοοργάνωσης. Ωστόσο, οι άνδρες είναι πιο πιθανό να γνωρίζουν και να συμμετέχουν σε συναντήσεις των προσφυγικών κοινοτήτων απ' ό,τι οι γυναίκες. Οι γυναίκες όλων των εθνικοτήτων, δεν γνωρίζουν τα δίκτυα προσφυγικών κοινοτήτων, με εξαίρεση τις γυναίκες που ζουν σε επιλεγμένα ΚΥΤ ή χώρους φιλοξενίας όπου δημιουργήθηκαν χώροι φιλικόι προς αυτές. Οι διαμένοντες σε θέσεις στέγασης του προγράμματος ESTIA είναι περισσότερο αποσυνδεδεμένοι από τις κοινότητές τους. Οι πρόσφυγες σε μικρές κοινότητες, όπως αυτές της Κω και της Λέρου, αλληλεπιδρούν τακτικά μεταξύ τους, επομένως η ανάγκη αυτοοργάνωσης είναι λιγότερο απαραίτητη.

Οι κοινότητες προσφύγων αυτοοργανώνονται για να αλληλοϋποστηρίζονται μέσω ανταλλαγής πληροφοριών, διαχείρισης των συγκρούσεων και επικοινωνίας με τις αρχές και τους παρόχους υπηρεσιών. Οι οργανώσεις που κατευθύνουν οι ίδιοι οι πρόσφυγες στα αστικά κέντρα φιλοξενούν επίσης δραστηριότητες κοινωνικοποίησης και εκπαίδευσης των μελών τους. Παρέχουν επίσης τρόφιμα και άλλα, μη διατροφικά ήδη, σε ευάλωτα νοικοκυριά. Επιπλέον, αιτούντες άσυλο και πρόσφυγες σε πολλές τοποθεσίες και από διαφορετικές εθνικότητες αναφέρθηκαν στην παροχή στοχευμένης υποστήριξης σε πρόσφυγες από Έλληνες ιδιώτες.

«Όταν ήμουν στο ΚΥΤ, όλοι - γυναίκες και άνδρες - πάντοτε συζητούσαν θέματα που επηρέαζαν την κοινότητα και προσπαθούσαν να τα λύσουν. Ακόμα κι αν υπήρχε σύγκρουση εντός της κοινότητας ή μεταξύ διαφορετικών [εθνοτικών/εθνικών/θρησκευτικών] κοινοτήτων, προσπαθούσαμε να τις επιλύσουμε».

Άνδρας πρόσφυγας από το Τόγκο/Καμερούν, Κως

Προκλήσεις

- Οι τοποθεσίες με μικρότερους ή απομονωμένους πληθυσμούς δεν έχουν ενεργά μέλη στην κοινότητα.
- Οι οργανώσεις που διαχειρίζονται πρόσφυγες στις αστικές περιοχές δεν αντιπροσωπεύουν πάντοτε ολόκληρες τις κοινότητες.
- Οι γυναίκες είναι λιγότερο πιθανό να γνωρίζουν ή να συμμετέχουν στα δίκτυα των προσφυγικών κοινοτήτων.
- Οι αυτόκλητοι εκπρόσωποι των κοινοτήτων ενδέχεται να κάνουν κατάχρηση εξουσίας και να εκβιάζουν τον πληθυσμό για δωρεάν κρατικές υπηρεσίες.
- Αν και οι σχέσεις με τους Έλληνες ήταν επί το πλείστο θετικές, ορισμένοι ερωτηθέντες μοιράστηκαν και κάποιες αρνητικές εμπειρίες, καθώς και προκλήσεις στη διαμόρφωση στενότερων δεσμών με τους Έλληνες.

Ευκαιρίες

- Οι προσφυγικές κοινότητες δραστηριοποιούνται σε ΚΥΤ, χώρους φιλοξενίας και αστικές περιοχές.
- Έμπιστα πρόσωπα αναφοράς των προσφυγικών κοινοτήτων παρέχουν στήριξη για την επίλυση συγκρούσεων μεταξύ των μελών.
- Έλληνες ιδιώτες στηρίζουν τους πρόσφυγες.
- Οι αιτούντες άσυλο και οι πρόσφυγες που στεγάζονται με δικά τους μέσα έχουν στενότερες σχέσεις με τις τοπικές, ελληνικές κοινότητες.
- Καταβάλλονται προσπάθειες εντός των κοινοτήτων για τη διεξαγωγή συχνών διαπροσωπικών συναντήσεων ή για τη διατήρηση επαφής μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, ώστε να γίνεται ανταλλαγή πληροφοριών, να κινητοποιούνται οι προσφυγικές κοινότητες και να στηρίζουν τις οικογένειες που έχουν ανάγκη.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

- Αναγνώριση και στήριξη των υφιστάμενων αυτοοργανωμένων προσφυγικών κοινοτήτων, μέσω της διεξαγωγής συχνών διαπροσωπικών συναντήσεων με τη διεύθυνση-διοίκηση του χώρου φιλοξενίας ή τις δημοτικές αρχές.
- Εκχώρηση ξεχωριστών/ειδικών χώρων για συναντήσεις και δραστηριότητες της κοινότητας στα ΚΥΤ, τους χώρους φιλοξενίας και τους δήμους.
- Προώθηση της κοινωνικής συνοχής μέσω της φιλοξενίας οικογενειών προσφύγων από Ελληνικές οικογένειες.
- Αναγνώριση της ικανότητας της κοινότητας των προσφύγων να διαχειρίζονται τις συγκρούσεις, να εντοπίζουν τα ζητήματα της προστασίας και να τα παραπέμπουν αναλόγως, αλλά και να συμμετέχουν στην εξεύρεση λύσεων.
- Ενθάρρυνση και υποστήριξη των πρωτοβουλιών και των δραστηριοτήτων που προάγουν την ειρηνική συνύπαρξη και ενισχύουν την αίσθηση της κοινότητας.



Η Υπατη Αρμοστεία υποστηρίζει μια ομάδα αιτούντων άσυλο που συμβάλλουν εθελοντικά στην πρόληψη της COVID-19 στη Βιάλ, ράβοντας μάσκες. © UNHCR/Αχιλλέας Ζαβαλλής.



Κινητή ομάδα μιλά με ένα ασυνόδευτο παιδί κοντά στον σιδηροδρομικό σταθμό της Θεσσαλονίκης για τον Μηχανισμό Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης και τη βοήθεια που παρέχει σε ασυνόδευτα παιδιά που είτε είναι άστεγα είτε ζουν σε επισφαλείς συνθήκες. © UNHCR/Αχιλλέας Ζαβαλλής.

Πληροφορίες στις κοινότητες

Η πλειονότητα των ερωτηθέντων δήλωσε ότι αγνοεί τα δικαιώματά τους, ενώ πολλοί δήλωσαν ότι δεν έλαβαν καμία σχετική ενημέρωση. Η έλλειψη πληροφόρησης για τα δικαιώματα στην Ελλάδα αναφέρθηκε επισταμένως από τους διαμένοντες στα ΚΥΤ, σε χώρους φιλοξενίας στην ενδοχώρα, σε αστικές και επαρχιακές περιοχές.

Παρά τις προσπάθειες της Ύπατης Αρμοστείας, των εταίρων και άλλων φορέων, η έλλειψη γνώσης της ελληνικής γλώσσας θεωρήθηκε το κύριο εμπόδιο για την ενημέρωση. **Οι κύριοι δίαυλοι επικοινωνίας είναι η προσωπική ενημέρωση από άλλους πρόσφυγες, το προσωπικό των ΜΚΟ, τους κοινωνικούς λειτουργούς/δικηγόρους, και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.** Οι συμμετέχοντες δεν γνώριζαν σε μεγάλο βαθμό τους μηχανισμούς υποβολής παραπόνων ή τον τρόπο καταγγελίας οποιασδήποτε ανάρμοστης συμπεριφοράς από το προσωπικό που παρέχει υπηρεσίες σε αιτούντες άσυλο και πρόσφυγες.

Οι προτιμώμενοι δίαυλοι επικοινωνίας, κατά σειρά προτίμησης, ήταν η κατά πρόσωπο παροχή πληροφοριών από πρόσφυγες ή ΜΚΟ, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τα γραπτά μηνύματα και οι ιστοσελίδες. Πιο συχνά χρησιμοποιείται το WhatsApp και ακολουθεί το Facebook.

«Όσο ήμουν στο ΚΥΤ, τα άτομα της χώρας μου είχαν μια ομάδα στο WhatsApp στην οποία συζητούσαμε. Όλες οι πληροφορίες μου ήταν μέσω του WhatsApp».

Προκλήσεις

- Οι διαθέσιμες πληροφορίες δεν φτάνουν πάντοτε στους αιτούντες άσυλο και τους πρόσφυγες, ενώ υπάρχει κενό στη διάχυση της πληροφορίας.
- Τα αναλφάβητα μέλη της προσφυγικής κοινότητας βασίζονται κυρίως στους άλλους για πληροφόρηση.
- Οι ομάδες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που διαχειρίζονται οι κοινότητες δεν είναι πάντοτε αξιόπιστες και μερικές φορές έχουν ανακριβείς πληροφορίες.
- Οι ομάδες IOM/UNHCR/ESTIA WhatsApp δεν ενημερώνουν τους ανθρώπους για τα δικαιώματά τους. Οι πληροφορίες αφορούν κυρίως τις εξελίξεις.
- Αν και ορισμένοι πρόσφυγες ενημερώθηκαν για τα δικαιώματά τους όταν οι αποφάσεις στο αίτημά τους ήταν θετικές, εντούτοις εξηγήθηκε ο τρόπος πρόσβασης σε αυτά τα δικαιώματα.

Ευκαιρίες

- Ad-hoc WhatsApp ομάδες εντός της προσφυγικής κοινότητας υπάρχουν σε πολλές τοποθεσίες, με βάση τη γλώσσα/εθνικότητα.
- Τα έμπιστα πρόσωπα αναφοράς των προσφυγικών κοινοτήτων χρησιμεύουν ως επαφές και η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κοινοτήτων λειτουργεί καλά.
- Τα μέλη της κοινότητας μπορούν να υποστηρίξουν τους νεοαφιχθέντες παρέχοντάς τους πληροφορίες για τις διαδικασίες, το περιβάλλον τους και εξηγώντας τους πώς να έχουν πρόσβαση στις διαθέσιμες υπηρεσίες.
- Οι πρόσφυγες που μιλούν ελληνικά κατανοούν τα δικαιώματά τους καλύτερα.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

- Οι αρχές, συμπεριλαμβανομένης της Υπηρεσίας Ασύλου και των Δημοτικών Υπηρεσιών, να πρωτοστατούν στην παροχή επίσημων, επικαιροποιημένων, αξιόπιστων πληροφοριών στις γλώσσες των προσφύγων και των αιτούντων άσυλο, για τα δικαιώματα, μεταξύ άλλων των δικαιωμάτων τους μετά την αναγνώριση, τις διαδικασίες, τις δημόσιες υπηρεσίες, και τις κοινωνικές παροχές.
- Οι αρχές, ειδικά η διοικητική αρχή του χώρου φιλοξενίας, να διεξάγουν τακτικές και άμεσες συζητήσεις με τις κοινότητες.
- Στα ΚΥΤ να δημιουργηθεί ένα κοινό περίπτερο ενημέρωσης, ώστε να αποφεύγεται η παραπομπή των ατόμων από τον ένα φορέα στον άλλο.
- Η ΥΠΥΤ να διοργανώνει διαπροσωπικές συναντήσεις ανά διαστήματα, ώστε να παρέχει πληροφορίες σε ολόκληρες ομάδες, ενώ στη συνέχεια να αποστέλλονται γραπτές πληροφορίες στην ομάδα του WhatsApp προς ενημέρωση των μελών της.
- Η ΥΠΥΤ να παρέχει δωρεάν πρόσβαση στο Διαδίκτυο στα ΚΥΤ και τους χώρους φιλοξενίας.
- Η ΥΠΥΤ να δημιουργήσει έναν αποτελεσματικό μηχανισμό υποβολής καταγγελιών στο ΚΥΤ. Πληροφορίες σχετικά με τον μηχανισμό υποβολής καταγγελιών να κοινοποιούνται τακτικά μέσω των ραδιοτηλεοπτικών καναλιών.
- Οι δίαυλοι πληροφόρησης θα πρέπει να προσαρμοστούν ώστε να προσεγγίζουν προσφυγικές κοινότητες των αστικών περιοχών. Θα πρέπει να διατίθενται αποκεντρωμένες πληροφορίες για τις τοπικές υπηρεσίες σε επίπεδο δήμου. Οι πληροφορίες, μεταξύ άλλων μέσω των διαδικτυακών πλατφορμών, θα πρέπει να είναι διαθέσιμες σε περισσότερες γλώσσες, όπως τουρκικά, σομαλικά, λιγκαλά.
- Ανάπτυξη οπτικοακουστικού πληροφοριακού υλικού για τα δικαιώματα των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων, μεταξύ άλλων των πληροφοριών που σχετίζονται με την πρόσβαση σε κοινωνικά επιδόματα, στις γλώσσες καταγωγής τους, ιδιαίτερα για τους αναλφάβητους.



Μια αιτούσα άσυλο από το Αφγανιστάν διαβάζει τα μηνυματά στο κινητό της, στο χώρο φιλοξενίας στο Μαυροβούνι, στη Λέσβο. © UNHCR/Αχιλλέας Ζαβαλλής.



Αιτούντες άσυλο παρακολουθούν μάθημα ελληνικής γλώσσας στο προσωρινό χώρο φιλοξενίας στο Μαυροβούνι, στη Λέσβο. ©UNHCR/Αχιλλέας Ζαβαλλής.

Ελληνική γλώσσα

Η περιορισμένη ή παντελής έλλειψη γνώσης της ελληνικής γλώσσας αναφέρθηκε ως το κύριο εμπόδιο στην εύρεση εργασίας, στέγης, πρόσβασης σε υπηρεσίες και γενικότερα στην επίτευξη αυτάρκειας.

Οι ερωτηθέντες ζήτησαν ομόφωνα πρόσβαση σε μαθήματα ελληνικών το συντομότερο δυνατόν μετά την άφιξή τους στην Ελλάδα. Αντιθέτως, η αναμονή για την έναρξη μαθημάτων ελληνικής γλώσσας μετά τη λήψη του καθεστώτος του πρόσφυγα θεωρείται ακρωτηριαστική και δεν ευνοεί την ένταξη.

«Αν δεν γνωρίζεις τη γλώσσα, είσαι σαν τον τυφλό. Αν τον αφήσεις σε βουνό, δεν θα μπορέσει να βρει τον δρόμο του».

Ιρακινός πρόσφυγας, Σάμος

«Πολλές φορές, σκέφτομαι ότι μια γυναίκα στην ηλικία μου πρέπει μόνο να κάθεται ακίνητη και να προσεύχεται. Αλλά και πάλι, όσο ο άνθρωπος αναπνέει, θα πρέπει να συνεχίσει να μαθαίνει, επομένως, παίρνω το βιβλίο μου και πάω στο πάρκο και ξαναρχίζω να διαβάζω ελληνικά».

Ηλικιωμένη Αφγανή αιτούσα άσυλο

Προκλήσεις

- Περιορισμένη πρόσβαση σε μαθήματα ελληνικής γλώσσας για τους αιτούντες άσυλο.
- Τα δια ζώσης μαθήματα στα ελληνικά σταμάτησαν λόγω της πανδημίας της COVID-19.
- Η έλλειψη υπηρεσιών ημερήσιας φροντίδας εμποδίζει τις γυναίκες να παρακολουθήσουν τα μαθήματα των ελληνικών.
- Η απαίτηση για καταβολή διδάκτρων στα επίσημα ινστιτούτα ξένων γλωσσών αποτρέπουν την εγγραφή των προσφύγων στα μαθήματα ελληνικής γλώσσας.
- Η συχνή έλευση νέων μαθητών καθυστερεί τη μετάβασή των σπουδαστών στο μέσο επίπεδο.
- Η παρατεταμένη παραμονή στα ΚΥΤ και σε χώρους φιλοξενίας, και η αβεβαιότητα σχετικά με το νομικό καθεστώς επηρεάζουν την ψυχική υγεία και μειώνουν τα κίνητρα για μάθηση.

Ευκαιρίες

- Οι πρόσφυγες που στεγάζονται με δικά τους μέσα είναι πιο πιθανό να αλληλεπιδρούν με τους ντόπιους και να εξασκούν τα ελληνικά.
- Οι προσφυγικές κοινότητες σε αστικές περιοχές έχουν ξεκινήσει μαθήματα ελληνικών για μέλη της κοινότητας.
- Η προθυμία αιτούντων άσυλο και προσφύγων να μάθουν ελληνικά.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

- Από τη στιγμή της άφιξης στην Ελλάδα, θα πρέπει να υπάρχουν μαθήματα ελληνικής γλώσσας.
- Να παρέχονται από το κράτος μαθήματα ελληνικής γλώσσας για επαγγελματίες, ακόμη και σε επίπεδο Δήμου.
- Η ΥΠΥΤ να προσφέρει μαθήματα ελληνικής γλώσσας για γυναίκες σε χώρους φιλικούς προς αυτές μέσα στα ΚΥΤ και σε χώρους φιλοξενίας, παρέχοντας παράλληλα υπηρεσίες ημερήσιας φροντίδας.
- Οι οργανώσεις που διοικούνται από πρόσφυγες σε αστικές περιοχές να υποστηριχθούν για να παρέχουν μαθήματα ελληνικής γλώσσας και υπηρεσίες ημερήσιας φροντίδας.
- Πρόσβαση στην επίσημη εκπαίδευση για ενήλικες και παιδιά, συμπεριλαμβανομένων των μαθημάτων ελληνικής γλώσσας.
- Η Ελλάδα να ακολουθήσει το παράδειγμα άλλων ευρωπαϊκών κρατών, προσφέροντας μαθήματα γλώσσας, δεξιότητες διδασκαλίας, ώστε οι άνθρωποι να είναι χρήσιμοι στην κοινωνία.
- Καθιέρωση μαθημάτων ελληνικής γλώσσας μέσω διαδικτύου σε περίπτωση περιορισμών εξαιτίας της COVID-19, οπότε θα πρέπει να διατίθενται πρόσβαση στο διαδίκτυο και σε συσκευές.



Καθηγήτρια στο Σχολείο Ελληνικής Γλώσσας του Δήμου Νεάπολης-Συκεών σε διαδικτυακό μάθημα με τους μαθητές της. ©UNHCR/Αχιλλέας Ζαβαλλής.



Ο Boye, πρόσφυγας από την Γκάνα, έφτασε στην Ελλάδα ως ασυνόδευτο παιδί το 2018 και σήμερα σπουδάζει Βιοιατρικές Επιστήμες στο Deree, στο Αμερικανικό Κολλέγιο Ελλάδος. © UNHCR/Αχιλλέας Ζαβαλλής

Βιοπορισμός

Η πλειονότητα των συμμετεχόντων ανέφερε ότι γι' αυτούς μόνο η άτυπη εργασία είναι διαθέσιμη, και ότι ακόμη και πρόσφυγες με δεξιότητες δεν εργάζονται στα επαγγέλματά τους.

Ευκαιρίες εργασίας βρίσκονται μέσω των δικτύων των προσφυγικών κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των μεσαζόντων, των παραπομπών από τους διαχειριστές των χώρων φιλοξενίας, των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και κατά την αναμονή σε δημόσιες πλατείες για μεροκάματο.

«Εδώ και δύο μήνες δεν έχω λάβει χρηματική βοήθεια. Δεν έχω άλλη επιλογή. Πηγαίνω με τα παιδιά μου να μαζέψω πλαστικά μπουκάλια για να επιβιώσω».

Αιτούσα άσυλο, Αθήνα

«Πολλοί από εμάς είμαστε δάσκαλοι, αλλά τα πτυχία μας δεν αναγνωρίζονται. Πολλοί πρόσφυγες από την κοινότητά μας εργάζονται σε εστιατόρια».

Άνδρας πρόσφυγας, Αθήνα

Προκλήσεις

- Η περιορισμένη γνώση της ελληνικής γλώσσας.
- Η έλλειψη υπηρεσιών ημερήσιας φροντίδας για τις μητέρες.
- Η εργασιακή εκμετάλλευση, οι υποτυπώδεις συνθήκες εργασίας, η πολύωρη εργασία, η χωρίς σύμβαση εργασία.
- Οι διακρίσεις και ο ρατσισμός.
- Η έλλειψη ευκαιριών και εγγράφων για αυτοαπασχόληση.
- Τα γραφειοκρατικά και οικονομικά εμπόδια στο άνοιγμα ατομικής επιχείρησης.
- Η έλλειψη δικαιολογητικών για την απόκτησης νόμιμης εργασίας.
- Η έλλειψη δικτύου για εύρεση εργασίας.
- Η έλλειψη ευκαιριών επαγγελματικής κατάρτισης.
- Μερικοί πρόσφυγες εργάζονται μόνο για φαγητό, όχι για αμοιβή.
- Η έλλειψη ενημέρωσης για τα εργασιακά δικαιώματα, τις διαθέσιμες θέσεις εργασίας και τις υποχρεώσεις.

Ευκαιρίες

- Οι πρόσφυγες και οι αιτούντες άσυλο διαθέτουν δεξιότητες και προσόντα που θα μπορούσαν να καλύψουν κενά σε διάφορους τομείς στην Ελλάδα όπως ο τουρισμός, η γεωργία, οι κατασκευές.
- Οι πρόσφυγες και οι αιτούντες άσυλο είναι πρόθυμοι να εργαστούν και να γίνουν αυτάρκεις.
- Τα μέλη της κοινότητας μοιράζονται πληροφορίες σχετικά με τις προσφορές εργασίας και τις συνθήκες εργασίας.
- Οι πρόσφυγες που στεγάζονται με δικά τους μέσα είναι αρκετά αυτόνομοι ώστε να προσεγγίζουν τις αρμόδιες υπηρεσίες.
- Μερικοί πρόσφυγες κατόρθωσαν να δημιουργήσουν επιχειρήσεις.
- Υπάρχουν ευκαιρίες για εποχική απασχόλησης στους κλάδους της γεωργίας και του τουρισμού.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

- Παροχή μαθημάτων ελληνικής γλώσσας, με ευελιξία στις ώρες και τις λεπτομέρειες ή μαθήματα ελληνικών ανά τομέα.
- Περίπτερα ενημέρωσης στα ΚΥΤ και τους χώρους φιλοξενίας σχετικά με τη διαθέσιμη απασχόληση με βάση τις δεξιότητες και τα προσόντα, υποστήριξη για την σύνταξη βιογραφικού, διαθέσιμες ευκαιρίες απασχόλησης στην τοπική αγορά.
- Ενημέρωση για τα εργασιακά δικαιώματα, τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την πρόσβαση στην αγορά εργασίας, την προστασία των προσφύγων από εργασιακή εκμετάλλευση και την υποστήριξη των προσφύγων στην εύρεση νόμιμης εργασίας.
- Ημερήσια φροντίδα ή πρόσβαση σε ημερήσια φροντίδα για γυναίκες με παιδιά ή υποστήριξη της εγγραφής των παιδιών στα σχολεία, ώστε οι μητέρες που είναι μόνες τους να μπορέσουν οι να εργαστούν.
- Υποστήριξη των προσφύγων στη πιστοποίηση των προσόντων τους, την αναγνώριση των διπλωμάτων και την πιστοποίηση των δεξιοτήτων τους.
- Περισσότερο προσβάσιμες κοινωνικές υπηρεσίες (κοινωνικοί λειτουργοί) και πρόσβαση των προσφύγων στην αγορά εργασίας.
- Ξεκάθαρη εικόνα του τι χρειάζεται στην αγορά, έτσι ώστε κάθε προσπάθεια δημιουργίας μιας επιχείρησης να είναι βιώσιμη.
- Επαγγελματική κατάρτιση (σε κέντρο της κοινότητας, με πρόσφυγες ως εκπαιδευτές) και μαθήματα τεχνικών δεξιοτήτων που να παρέχουν πιστοποίηση.
- Στοχευμένη υποστήριξη για τη δημιουργία μικρών επιχειρήσεων, καθοδήγηση από επιτυχημένους επιχειρηματίες πρόσφυγες, πιλοτικό πρόγραμμα.



Η Adjara, πρόσφυγας από την Ακτή του Ελεφαντοστού, συναντιέται με τον σύμβουλο απασχολησιμότητας στο Blue Refugee Center στη Θεσσαλονίκη. ©UNHCR/Αχιλλέας Ζαβαλλής.



Ο Ahmad Zakit, 39χρονος αιτών άσυλο από το Αφγανιστάν, ποζάρει για ένα πορτρέτο μαζί με την εξαμελή οικογένειά του στο σπίτι τους στην Τρίπολη, το οποίο τους παραχωρήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος ESTIA . © UNHCR/Σωκράτης Μπαλταγιάννης

Κατάλυμα

Οι συμμετέχοντες δυσκολεύτηκαν εξαιρετικά να βρουν και να διατηρήσουν οικονομικά καταλύματα, ακόμη και μέσω του προγράμματος HELIOS. Πολλοί βρήκαν στέγη μέσω άλλων μελών της κοινότητας. Η αυτάρκεια και η γνώση της ελληνικής αποτελούν προϋποθέσεις για την εύρεση και διατήρηση στέγης και απαιτείται υποστήριξη για τη σύνδεση των προσφύγων με ευκαιρίες διαβίωσης, ώστε να μπορούν να αντεπεξέλθουν οικονομικά στο ενοίκιο και να είναι αυτοδύναμοι.

«Μια γυναίκα που είναι μόνη της, χωρίς κατάλυμα βρίσκεται σε υψηλό κίνδυνο. Για να ζήσουμε ανεξάρτητα χρειαζόμαστε περίπου 1.000 ευρώ το μήνα [αλλά] μπορούμε να αντέξουμε οικονομικά διαμερίσματα με περίπου 200 ευρώ ενοίκιο. (...) Όταν οι ιδιοκτήτες καταλαβαίνουν ότι είμαστε πρόσφυγες ζητούν υψηλότερες τιμές. Νομίζουν ότι θα πληρώσει κάποιος οργανισμός/οργάνωση για εμάς και όχι εμείς οι ίδιοι».

Αφγανή πρόσφυγας, Αθήνα

Προκλήσεις

- Η επικοινωνία με τους ιδιοκτήτες.
- Η έλλειψη απαραίτητων δικαιολογητικών.
- Οι διακρίσεις από πλευράς των ιδιοκτητών.
- Ο κίνδυνος αστεγίας μετά την αναγνώριση/απόχώρηση από το πρόγραμμα HELIOS.
- Οι υψηλές τιμές των διαμερισμάτων σε σχέση με τους χαμηλούς μισθούς.
- Η έλλειψη μέσων για την κάλυψη των αρχικών εξόδων των ενοικίων (προκαταβολή, μεσίτες).
- Η αυτάρκεια αποτελεί προϋπόθεση για τη σταθερή στέγαση, ωστόσο υπάρχει έλλειψη κρατικής υποστήριξης.
- Η διακοπή της χρηματικής βοήθειας λόγω απόκτησης του καθεστώτος πρόσφυγα σημαίνει ότι πολλές οικογένειες είναι άπορες και ζουν σε ΚΥΤ και άλλους χώρους φιλοξενίας ανεπίσημα.

Ευκαιρίες

- Οι αυτάρκεις πρόσφυγες κατάφεραν να αποκτήσουν κατάλυμα.
- Τα μέλη της κοινότητας αλληλοϋποστηρίζονται στην εύρεση καταλύματος.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

- Ανάπτυξη υποστηρικτικών υπηρεσιών για την εύρεση στέγης που να βοηθούν την επικοινωνία για εύρεση διαμερισμάτων.
- Παροχή εξατομικευμένης βοήθειας για πρόσβαση στα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εύρεση εργασίας, για απόκτηση οικονομικής δυνατότητας για στέγαση με ίδια μέσα.
- Οι Έλληνες να φιλοξενούν πρόσφυγες.
- Το HELIOS να διευκολύνει τη συγκατοίκηση των δικαιούχων.



Η 5χρονη Bahar με τον πατέρα της, Mohammad, 35 ετών, στο μπαλκόνι του σπιτιού τους στη Θεσσαλονίκη. ©UNHCR/Γιώργος Κυβερνήτης



Ο Abdul Basir Qasemi, ένας 53χρονος αιτών άσυλο από το Αφγανιστάν, φωτογραφίζει τα παιδιά του καθώς κρατούν τα τιμητικά βραβεία τους στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, στο Κέντρο Μάθησης και Εκπαίδευσης - Παιδικό Χωριό SOS, στο Ηράκλειο της Κρήτης. ©UNHCR/Σωκράτης Μπαλταγιάννης

Δικαιολογητικά

Ως επί το πλείστον, οι συμμετέχοντες γνώριζαν – αλλά όχι πάντα – για τα απαραίτητα βασικά δικαιολογητικά, όπως το ΑΦΜ, η άδεια διαμονής και ο ΑΜΚΑ ή ο ΠΑΑΥΠΑ για την υγειονομική περίθαλψη.

Ωστόσο, σε μεγάλο βαθμό αγνοούσαν τα κρατικά κοινωνικά επιδόματα, τα δικαιώματά πρόσβασης σε κρατικά κοινωνικά επιδόματα ή τις διαδικασίες για να αποκτήσουν πρόσβαση στα επιδόματα αυτά. Ως κύρια εμπόδια για την απόκτηση δικαιολογητικών αναφέρθηκαν η έλλειψη φυσικής διεύθυνσης, η ελληνική γλώσσα και άλλα.

«Δεν γνωρίζουμε τίποτα για τα επιδόματα. Δεν έχουμε πληροφορίες σχετικά με την έκδοση των δικαιολογητικών και την πρόσβαση σε επιδόματα. Αφού πάρουμε την άδεια διαμονής, θα τα ψάξουμε».

Παλαιστίνη πρόσφυγας, Κως

Προκλήσεις

- Τα γλωσσικά εμπόδια στις δημόσιες υπηρεσίες.
- Η έλλειψη φυσικής διεύθυνσης.
- Τα κενά στις υπηρεσίες κατά τη διάρκεια της πανδημίας της COVID-19 οδήγησαν σε καθυστερήσεις στην έκδοση και την ανανέωση των δικαιολογητικών, συμπεριλαμβανομένης της ανανέωσης των νομικών εγγράφων από την Υπηρεσία Ασύλου, των αδειών διαμονής και των ταξιδιωτικών εγγράφων.
- Οι συνεχείς τροποποιήσεις των νόμων, οι πολλές ερμηνείες του νόμου και οι διαφορές στην εφαρμογή. Η έλλειψη σαφών μηνυμάτων από τις δημόσιες υπηρεσίες.
- Οι χρονοβόρες διαδικασίες πρόσβασης σε άδειες διαμονής, ταξιδιωτικά έγγραφα, κρατικά επιδόματα.
- Η διαδικασία πολιτογράφησης είναι αρκετά δυσκίνητη, χρονοβόρα και απαιτητική.

Ευκαιρίες

- Οι αυτόνομες πρόσφυγες κατάφεραν να αποκτήσουν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.
- Υπάρχουν γραμμές Βοήθειας των Κρατικών Υπηρεσιών (ΕΟΔΥ, εφορία), και θα μπορούσαν να ενισχυθούν ώστε να παρέχουν καθοδήγηση στους πρόσφυγες.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

- Προσφορά εξατομικευμένης βοήθειας στους πρόσφυγες ώστε να αποκτήσουν πρόσβαση στα δικαιολογητικά – απαραίτητη προϋπόθεση για την απασχόληση.
- Στοχευμένες και τακτικές ενημερωτικές συνεδρίες για τους πρόσφυγες, συμπεριλαμβανομένου ενός φυλλαδίου για τα κοινωνικά και άλλα επιδόματα εισοδήματος για τα ευάλωτα άτομα/νοικοκυριά.



Ένα σημείο πρόσβασης στο Διαδίκτυο εντός του Blue Refugee Center στη Θεσσαλονίκη που παρέχει ολοκληρωμένη βοήθεια σε πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης στη Βόρεια Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών απασχολησιμότητας, μη τυπικής εκπαίδευσης και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων, πολιτιστικής διαμεσολάβησης, παροχής νομικών συμβουλών και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης. ©UNHCR/Αχιλλέας Ζαβαλλής.



Ασυνόδευτα παιδιά σε πάρκο κοντά στο σιδηροδρομικό σταθμό Θεσσαλονίκης. ©UNHCR/Αχιλλέας Ζαβαλλής.

Διακρίσεις

Κατά τη συμμετοχική αξιολόγηση, τα άτομα ανέφεραν συχνά διακρίσεις καθώς και σωματική βία. Σε μεγάλο βαθμό αγνοούσαν τα δικαιώματά τους ή το δικαίωμά τους να καταγγείλουν εγκλήματα μίσους.

Οι διακρίσεις και ο ρατσισμός αναφέρθηκαν σε διάφορες καθημερινές καταστάσεις, π.χ. κατά την αναζήτηση για τη διαμονή, την απασχόληση, την πρόσβαση σε υπηρεσίες, στα μέσα μαζικής μεταφοράς, σε σχολεία και σε καταστήματα. Αναφέρθηκε ότι οι γυναίκες με μαντίλα στοχοποιούνται δυσανάλογα. Συχνή αναφορά έγινε και στις αστυνομικές διακρίσεις σε βάρος των προσφύγων.

«Υπάρχουν πολλές διακρίσεις στο νησί, πολλά μαγαζιά, περίπτερα, εστιατόρια αρνούνται να μας πουλήσουν αγαθά ή να μας σερβίρουν. Μας λένε «φύγε, φύγε». Η Αλβανίδα που δουλεύει στο περίπτερο τηλεφωνεί (στο εστιατόριο) και δίνει την παραγγελία για εμάς, για να φάμε σουβλάκι».

Αφγανοί, Ιρακινοί, Παλαιστίνιοι πρόσφυγες, Σάμος

Προκλήσεις

- Οι καθημερινές διακρίσεις εις βάρος των προσφύγων σε διάφορους τομείς υπηρεσιών και την καθημερινή ζωή.
- Τα αρνητικά μέσα ενημέρωσης και η πολιτική ρητορική για τους πρόσφυγες, επηρεάζουν την κοινή γνώμη.
- Οι ελάχιστοι πρόσφυγες και οργανώσεις που γνωρίζουν το Δίκτυο Καταγραφής Ρατσιστικής Βίας.

Ευκαιρίες

- Οι πρόσφυγες επιθυμούν την αλληλεπίδραση με την κοινότητα υποδοχής και την εδραίωση ειρηνικών σχέσεων.
- Η ύπαρξη του Δικτύου Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας.
- Οι πρόσφυγες πιστεύουν ότι οι διακρίσεις και ο ρατσισμός θα μειωνόταν αν μιλούσαν ελληνικά.



ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

- Οργάνωση συζητήσεων μεταξύ των προσφύγων και της κοινότητας υποδοχής για να ενισχυθεί η ευαισθητοποίηση και η αμοιβαία κατανόηση.
- Αλλαγή της ρητορικής του ελληνικού κράτους και των ΜΜΕ που απεικονίζουν τους πρόσφυγες με αρνητικό τρόπο.

Ασυνόδευτα παιδιά σε πάρκο κοντά στο σιδηροδρομικό σταθμό Θεσσαλονίκης. ©UNHCR/Αχιλλέας Ζαβαλλής.



Δύο νεαροί Αφγανοί αιτούντες άσυλο ψαρεύουν στην άκρη της θάλασσας, στον προσωρινό χώρο φιλοξενίας στο Μαυροβούνι, στη Λέσβο. ©UNHCR/Αχιλλέας Ζαβαλλής.

Παιδική προστασία

Τα παιδιά ανέφεραν την ανησυχία τους σχετικά με την ασφάλεια και την προστασία, που συχνά συνδέονται με τις κακές συνθήκες διαβίωσης σε κρατικούς χώρους φιλοξενίας και με τη συμπεριφορά του προσωπικού επιβολής του νόμου. Αντίθετα, τα ασυνόδευτα παιδιά (UAC) που ζουν σε δομές φιλοξενίας ή σε διαμερίσματα υποστηριζόμενης ανεξάρτητης διαβίωσης (SIL) έκαναν λόγο για καλύτερες συνθήκες διαβίωσης.

Οι δυσκολίες πρόσβασης σε υπηρεσίες αναφέρθηκαν επίσης μεταξύ των βασικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν τα παιδιά και οι οικογένειές τους, ενώ έδωσαν ιδιαίτερη έμφαση στην υγεία και την εκπαίδευση. Πολλά παιδιά ανέφεραν ότι δεν μπορούσαν να πάνε στο σχολείο λόγω των γραφειοκρατικών εμποδίων. Τα παιδιά τόνισαν τον τρόπο που αυτοί οι παράγοντες, μαζί με την έλλειψη βεβαιότητας για το μέλλον τους που συνδέεται με τις μακροχρόνιες διαδικασίες ασύλου, έχουν επηρεάσει την ψυχική τους υγεία, προκαλώντας συμπτώματα άγχους, στρες, αϋπνίας, αδυναμίας να προγραμματίσουν και να θέσουν στόχους.

«Υπάρχει μεγάλο θέμα εγκληματικότητας και κλοπών στους χώρους φιλοξενίας. Είμαστε συνεχώς σε φόβο και αβεβαιότητα για το αν θα κρύψουμε τα προσωπικά μας αντικείμενα στη σκηνή ή θα τα κουβαλήσουμε μαζί μας», «Φοβάμαι γιατί δεν υπάρχει φως: τη νύχτα είναι σκοτεινό παντού και υπάρχει πολλή εγκληματικότητα και βία».

Ασυνόδευτα αγόρια από τη Συρία και το Αφγανιστάν, Λέσβος

Προκλήσεις

- Τα γλωσσικά εμπόδια επιδεινώθηκαν από την έλλειψη διερμηνείας στις δημόσιες υπηρεσίες και περιορίστηκαν στη μη γνώση της ελληνικής ή της αγγλικής γλώσσας μεταξύ των προσφυγικών κοινοτήτων.
- Οι κακές συνθήκες διαβίωσης σε κρατικούς χώρους φιλοξενίας και η αβεβαιότητα για το μέλλον οδηγεί πολλά παιδιά σε απελπισία, καθώς αισθάνονται εγκλωβισμένα σε ένα κενό και χάνουν κίνητρα.
- Η λύση σε αρκετά από τα ζητήματα που έθεσαν τα παιδιά απαιτεί δράση κυρίως από τις αρχές. Ωστόσο, τα παιδιά αισθάνονται ότι έχουν ελάχιστη έως καθόλου φωνή ή επιρροή σε αυτό.
- Όσον αφορά στην εκπαίδευση, υπάρχει περιορισμένη υποστήριξη από το κράτος προς τους πρόσφυγες ώστε να αποκτήσουν πρόσβαση στην επίσημη εκπαίδευση. Τα περισσότερα σχολεία στο κέντρο της Αθήνας είναι πλήρη και δεν υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις. Ως αποτέλεσμα, τα παιδιά δεν πηγαίνουν σχολείο.

Ευκαιρίες

- Ο διορισμός του Ειδικού Γραμματέα Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Ε.Γ.Π.Υ.Α.), η κατάργηση της προστατευτικής επιμέλειας των ασυνόδευτων παιδιών και άλλες θετικές νομοθετικές εξελίξεις ενισχύουν την προστασία των παιδιών στην Ελλάδα και ιδιαίτερα των ασυνόδευτων παιδιών.
- Τα παιδιά επιθυμούν να ενημερώνονται και να συμμετέχουν ενεργά στις αποφάσεις που αφορούν το μέλλον τους, αλλά και να έχουν πρόσβαση στην εκπαίδευση και να χτίσουν ένα μέλλον είτε στην Ελλάδα είτε σε άλλες χώρες της ΕΕ. Τα παιδιά κατανοούν τους κινδύνους και τα προβλήματα και μπορούν να παίξουν σημαντικό ρόλο στη συνηγορία και στην εφαρμογή λύσεων.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

- Δημιουργία ενός φόρουμ που να δίνει φωνή στα παιδιά πρόσφυγες σε αποφάσεις που επηρεάζουν την ευημερία τους.
- Παροχή πληροφοριών προσαρμοσμένων για παιδιά και διάδοση τους μέσω διαύλων φιλικών για παιδιά και εφήβους, συμπεριλαμβανομένων των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και των εφαρμογών, σε συνεννόηση με τα ίδια τα παιδιά.
- Επένδυση σε προγράμματα μάθησης και καθοδήγησης από ομότιμους, στα οποία θα συμμετέχουν τόσο πρόσφυγες όσο και Έλληνες εθελοντές εκπαιδευτές και μέντορες.
- Διορισμός ειδικών διερμηνέων σε υγειονομικά ιδρύματα ή διερμηνείς να συνοδεύουν τα παιδιά σε ιατρικά ραντεβού.
- Ενίσχυση των προπαρασκευαστικών και υποστηρικτικών μαθημάτων για παιδιά πρόσφυγες, ώστε να διευκολυνθεί η ένταξη στα δημόσια σχολεία.
- Αύξηση του αριθμού των διαθέσιμων θέσεων στην επίσημη εκπαίδευση διορίζοντας επαρκή αριθμό έμπειρων δασκάλων στο δημόσιο σχολείο με ειδική εκπαίδευση για τους πρόσφυγες για να παρέχουν ιδιαίτερα μαθήματα.
- Τα παιδιά πρότειναν την υποχρεωτική εκπαίδευση της αστυνομίας τόσο εντός όσο και εκτός των κρατικών εγκαταστάσεων για να βελτιωθεί η συμπεριφορά αναφορικά με τον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και την αποφυγή των διακρίσεων.



Μέλη μιας κινητής ομάδας αναζητούν ασυνόδευτα προσφυγόπουλα που είτε είναι άστεγα είτε ζουν σε επισφαλείς συνθήκες κοντά στις γραμμές του τρένου στα περίχωρα της Θεσσαλονίκης. ©UNHCR/Αχιλλέας Ζαβαλλής.



Η ενενητάχρονη Σύρια πρόσφυγας, Linda Hanjjan, λαμβάνει την πρώτη δόση του εμβολίου κατά της COVID-19 στο Νοσοκομείο του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού (Κοργιαλένιο Μπενάκειο) στην Αθήνα. © UNHCR/Σωκράτης Μπαλταγιάννης

Υγεία

Η πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη παραμένει πρόκληση τόσο για τους αιτούντες άσυλο όσο και για τους πρόσφυγες. Πολλοί αναγνώρισαν ότι ορισμένες προκλήσεις είναι κοινές με τους Έλληνες, ενώ άλλοι θεώρησαν διάκριση την ακύρωση των ραντεβού, την καθυστερημένη άφιξη των ασθενοφόρων και την αγένεια ορισμένων μελών του προσωπικού υγειονομικής περίθαλψης.

Η πρόσβαση σε εξειδικευμένες υπηρεσίες είναι ιδιαίτερα δύσκολη και η διερμηνεία παραμένει εμπόδιο για την πρόσβαση σε οποιαδήποτε ιατρική υπηρεσία.

«Η κόρη μου έχει εισαχθεί πολλές φορές στο νοσοκομείο και δεν ξέραμε τι της συνέβαινε. Να μην ξέρεις τι συμβαίνει με το παιδί σου, ήταν βασανιστήριο».

Νεαρή, Σάμος

Προκλήσεις

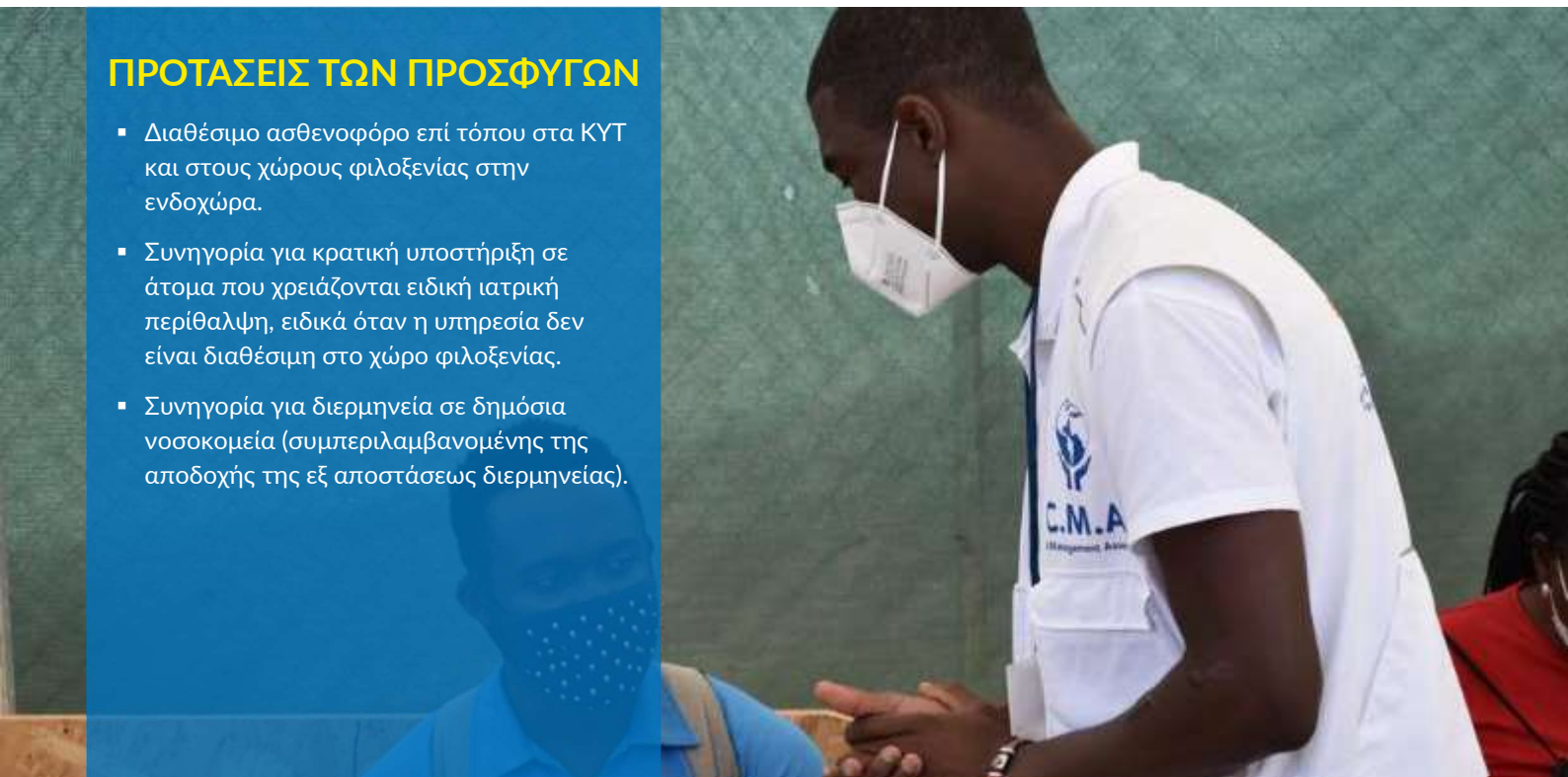
- Οι καθυστερήσεις στην απόκτηση ή ανανέωση των νόμιμων εγγράφων που συνδέονται με τον ΑΜΚΑ και τον ΠΑΑΥΠΑ.
- Οι καθυστερήσεις στη επείγουσα ιατρική περίθαλψη (καθυστέρηση των ασθενοφόρων, των επειγουσών ιατρικών επισκέψεων).
- Η πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη επιδεινώθηκε κατά τη διάρκεια της πανδημίας.
- Η έλλειψη διερμηνείας στην υγειονομική περίθαλψη.
- Οι γενικές καθυστερήσεις και μεγάλοι χρόνοι αναμονής (έως δέκα μήνες) για ιατρικά ραντεβού.

Ευκαιρίες

- Τα μέλη της τοπικής ελληνικής κοινότητας βοηθούν τους πρόσφυγες να κλείσουν ιατρικά ραντεβού.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

- Διαθέσιμο ασθενοφόρο επί τόπου στα ΚΥΤ και στους χώρους φιλοξενίας στην ενδοχώρα.
- Συνηγορία για κρατική υποστήριξη σε άτομα που χρειάζονται ειδική ιατρική περίθαλψη, ειδικά όταν η υπηρεσία δεν είναι διαθέσιμη στο χώρο φιλοξενίας.
- Συνηγορία για διερμηνεία σε δημόσια νοσοκομεία (συμπεριλαμβανομένης της αποδοχής της εξ αποστάσεως διερμηνείας).



Ο Abdoulaye Amadou, ένας αιτών άσυλο από το Καμερούν, υποστηρίζει ιατρικές υπηρεσίες για πρόσφυγες στη Λέσβο. ©UNHCR/ Μάριος Ανδριώτης - Κωνσταντίνος



Ένας Αφγανός αιτών άσυλο με σπασμένο πόδι στέκεται κοντά σε ένα σύμπλεγμα σκηνών στον προσωρινό χώρο φιλοξενίας στο Μαυροβούνι, στη Λέσβο.
©UNHCR/Αχιλλέας Ζαβαλλής

Άτομα με ειδικές ανάγκες

Οι πρόσφυγες ανέφεραν τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν στη χρήση των δημόσιων ιατρικών υπηρεσιών, μεταξύ άλλων της εύρεσης εξειδικευμένων γιατρών και της πρόσβασης σε φάρμακα. Οι προκλήσεις οφείλονταν επίσης στη γλώσσα και την έλλειψη διερμηνέων. Άτομα με ειδικές ανάγκες στα νησιά ανέφεραν ότι ακόμη και όταν αντιμετωπίζουν ένα σημαντικό πρόβλημα υγείας, πρέπει να περιμένουν τη μεταφορά τους στην ενδοχώρα για να λάβουν την κατάλληλη αγωγή ή θεραπεία. Τα άτομα με αναπηρία παραπονιούνται για την έλλειψη υποστήριξης για βοηθητικές συσκευές για τις συγκεκριμένες ανάγκες τους. Όσοι ζούσαν στα ΚΥΤ ανέφεραν ότι δεν είχαν πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων WASH.

Η πλειονότητα των ατόμων με ειδικές ανάγκες δηλώνει ότι δεν λαμβάνει πληροφορίες για τα ειδικά δικαιώματά τους, τις υφιστάμενες εξειδικευμένες υπηρεσίες και τις σχετικές διοικητικές διαδικασίες. Τα άτομα με ειδικές ανάγκες εξέφρασαν την απογοήτευσή τους για τη ζωή τους στην Ελλάδα, τις απάνθρωπες συνθήκες στα ΚΥΤ που τους κάνουν να νιώθουν «άχρηστοι» και «φυλακισμένοι», αλλά και για την αστεγία. Ζητούν να αποκτήσουν πρόσβαση και να παρακολουθούν μαθήματα ελληνικής γλώσσας, επαγγελματικής κατάρτισης, βελτίωσης των δεξιοτήτων και των γνώσεών τους, καθώς και να μπορούν να βρουν δουλειά για να γίνουν παραγωγικοί πολίτες.

«Δεν υπάρχει πραγματική υποδομή για άτομα με αναπηρία εντός ή εκτός των χώρων φιλοξενίας».

Αιτών άσυλο με ειδικές ανάγκες, Λέσβος

Προκλήσεις

- Η περιορισμένη δυνατότητα του εθνικού συστήματος υγείας, μεταξύ άλλων της ψυχικής υγείας, να ανταποκρίνεται σε άτομα με ειδικές ανάγκες, ιδίως στα νησιά.
- Οι ελάχιστοι διερμηνείς/πολιτιστικοί μεσολαβητές στο Εθνικό Σύστημα Υγείας δεν επιτρέπουν στους αιτούντες άσυλο και τους πρόσφυγες να έχουν εύκολη πρόσβαση σε ιατρικές υπηρεσίες. Το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα έντονο για τις γυναίκες που χρειάζονται πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη για ευαίσθητα θέματα, καθώς οι γυναίκες διερμηνείς είναι ακόμα λιγότερες.
- Τα άτομα με αναπηρία βασίζονται στην περιορισμένη δυνατότητα των ΜΚΟ να προσφέρουν βοηθητικές συσκευές.
- Τα άτομα με ειδικές ανάγκες στα νησιά κάνουν λόγο για απάνθρωπες συνθήκες στα ΚΥΤ, ενώ τα άτομα με αναπηρίες δεν έχουν πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες, μεταξύ άλλων των εγκαταστάσεων WASH.
- Η έλλειψη ενημέρωσης αναφορικά με τα δικαιώματα των ατόμων με ειδικές ανάγκες και τις εξειδικευμένες υπηρεσίες.
- Η έλλειψη μαθημάτων γλώσσας και επαγγελματικής κατάρτισης για τα άτομα με ειδικές ανάγκες.
- Η έλλειψη κρατικής βοήθειας στους ηλικιωμένους.

Ευκαιρίες

- Ο διορισμός Υφυπουργού για Θέματα Ψυχικής Υγείας θα βοηθήσει να δοθεί περισσότερη προσοχή στο θέμα.
- Ένα πιλοτικό έργο στην Αθήνα για την υποστήριξη ατόμων με αναπηρία θα ενισχύσει τη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών και θα βελτιώσει τις οδούς παραπομπής, επισημαίνοντας τα κενά, αλλά και τις προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν.
- Η ικανότητα της προσφυγικής κοινότητας να βοηθήσει τα άτομα με ειδικές ανάγκες.
- Εξετάζεται πρόταση για θέση Κοινοτικού Ψυχοκοινωνικού Λειτουργού που θα δημιουργηθεί από την Πολιτεία.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

- Εξασφάλιση αποτελεσματικής και άμεσης πρόσβασης στις υπηρεσίες δημόσιας υγείας με τη συνοδεία πολιτιστικών μεσολαβητών ή διερμηνέων σε νοσοκομεία και άλλες δημόσιες υπηρεσίες (ανεξαρτήτως νομικού καθεστώτος).
- Παροχή επίσημης ενημέρωσης για τα ειδικά δικαιώματα των ατόμων με ειδικές ανάγκες, τις σχετικές εξειδικευμένες υπηρεσίες με ψηφιακά μέσα και μέσω επαναλαμβανόμενων και συχνών ενημερωτικών συναντήσεων.
- Γρήγορες διαδικασίες για τα άτομα με ειδικές ανάγκες, συμπεριλαμβανομένης της νομικής υποστήριξης για άσυλο και των διοικητικών διαδικασιών. Μετακίνηση των ατόμων με ειδικές ανάγκες από τα νησιά στην ενδοχώρα ώστε να ζήσουν σε κατάλληλες βασικές συνθήκες και να έχουν πρόσβαση σε εξειδικευμένες υπηρεσίες.
- Υλοποίηση έργων ένταξης για τα άτομα με ειδικές ανάγκες, προγραμμάτων κατάρτισης με θέσεις εργασίας μετά το πέρας αυτής. Υποστήριξη και κίνητρα για την εκμάθηση της ελληνικής.
- Εκπαίδευση και υποστήριξη των μελών της προσφυγικής κοινότητας να βοηθούν το ένα το άλλο, και τα άτομα με ειδικές ανάγκες, ειδικότερα.
- Διασφάλιση ότι τα άτομα με κινητικές δυσκολίες έχουν πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες. Δημιουργία εγκαταστάσεων WASH φιλικών προς τα άτομα με αναπηρία στους χώρους φιλοξενίας και διασφάλιση ότι παρέχονται βοηθητικές συσκευές σύμφωνα με τις ειδικές ανάγκες.
- Τα άτομα με ειδικές ανάγκες ζήτησαν να παρέχεται εκπαίδευση στις αστυνομικές αρχές και στο προσωπικό του ΚΥΤ σχετικά με συγκεκριμένες ανάγκες των ατόμων αυτής της κατηγορίας.
- Παροχή βασικής σύνταξης σε ηλικιωμένους ή άλλου είδους οικονομική βοήθεια πολλαπλών χρήσεων για να διασφαλιστεί ότι μπορούν να καλύψουν τις βασικές τους ανάγκες, συμπεριλαμβανομένων των τροφίμων και των φαρμάκων.



Ο Mahmoud Hamad, 46 ετών, τυφλός Παλαιστίνιος πρόσφυγας, ζει σε ένα διαμέρισμα στο κέντρο της Αθήνας. ©UNHCR/Αχιλλέας Ζαβαλλής

Μεθοδολογία

Οι συμμετοχικές αξιολογήσεις περιλαμβάνουν τη διεξαγωγή χωριστών συζητήσεων με γυναίκες, κορίτσια, αγόρια και άνδρες, συμπεριλαμβανομένων των εφήβων, πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο, προκειμένου να συλλεχθούν ακριβείς πληροφορίες για τους συγκεκριμένους κινδύνους προστασίας που αντιμετωπίζουν και τις υποκείμενες αιτίες, να κατανοηθούν οι ικανότητές τους και να ακουστούν οι λύσεις που προτείνουν. Οι κύριες μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν ήταν οι συζητήσεις σε ομάδες εστίασης, καθώς και η παρατήρηση των συμμετεχόντων και, σε ορισμένες τοποθεσίες, οι συνεντεύξεις σε επίπεδο νοικοκυριού.

Οι συμμετέχοντες αντιπροσώπευαν διαφορετικά δημογραφικά προφίλ, συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων συγκεκριμένων ομάδων-στόχων που καλύφθηκαν μέσω συγκεκριμένων ερωτηματολογίων:

- Άτομα με ειδικές ανάγκες
- Ασυνόδευτα παιδιά
- Συνοδευόμενα παιδιά
- 18+ πρώην ασυνόδευτα παιδιά

Τα ευρήματα της συμμετοχικής αξιολόγησης είναι κατά κύριο λόγο ποιοτικά. Το βασικό θέμα αυτής της Συμμετοχικής Αξιολόγησης ήταν οι ανησυχίες και οι προτάσεις αναφορικά με την ένταξη των προσφύγων και των αιτούντων άσυλο. Ωστόσο, τα ευρήματα περιελάμβαναν παράλληλα αναφορές στην υγεία, την έμφυλη βία, την εκπαίδευση, την ασφάλεια και τις διακρίσεις. Ωστόσο, καθώς αυτά τα θέματα ήταν μόνο δευτερεύοντα, υπήρχαν μόνο μια ή δύο ερωτήσεις στις συζητήσεις – συλλέγοντας έτσι περιορισμένα σχόλια. Η άσκηση δεν εξέτασε τις προθέσεις των προσφύγων να παραμείνουν στην Ελλάδα ή να αποχωρήσουν για κάποια άλλη χώρα.

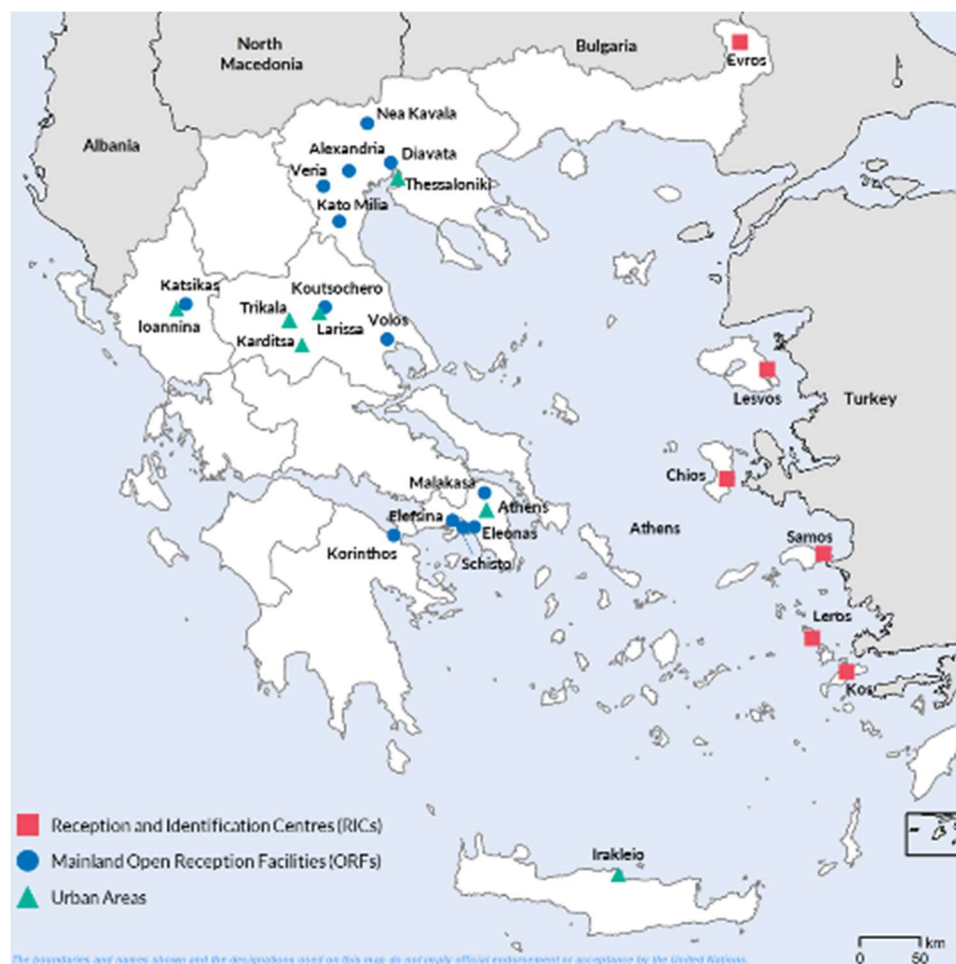


Στο Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης στη Σάμο, τα παιδιά πρόσφυγες συμμετέχουν και κατευθύνουν ομάδες συνομηλίκων όπου, με την υποστήριξη του εταίρου υλοποίησης μοιράζονται τις απόψεις τους, ανταλλάσσουν γνώμες και ενδυναμώνονται. © UNHCR/Δέσποινα Αναγνώστου

Ιστορικό και δημογραφικά στοιχεία

Διοργανώθηκαν συζητήσεις με ομάδες εστίασης για τη συγκέντρωση στοιχείων ανά εθνικότητα, ηλικία και φύλο. Η Ύπατη Αρμοστεία και οι εταίροι διεξήγαγαν συνολικά **116 συνεδρίες** στις οποίες συμμετείχαν συνολικά **566 συμμετέχοντες**, κατανεμημένες ανά τοποθεσία ως εξής:

Τοποθεσία	# Συνεδρίες	# Συμμετέχοντες	# Άνδρες	# Γυναίκες
■ Αθήνα	19	91	49	42
■ Θεσσαλονίκη	8	24	18	6
■ Άλλες αστικές περιοχές της Βόρειας Ελλάδας	7	42	26	16
■ Χώροι φιλοξενίας στην ενδοχώρα	31	164	94	70
■ Έβρος	4	18	18	0
■ Λέσβος	11	90	46	44
■ Σάμος	13	45	25	20
■ Χίος	10	55	40	15
■ Κως	5	10	6	4
■ Λέρος	3	9	5	4
■ Κρήτη	5	18	11	7



Από τις 116 συνεδρίες, **οι 15 οργανώθηκαν και πραγματοποιήθηκαν σε συνεργασία με τοπικούς δήμους:** δύο στην Αθήνα, μία στη Θεσσαλονίκη, επτά σε άλλες πόλεις της Βόρειας Ελλάδας (Ιωάννινα, Λάρισα, Καρδίτσα και Τρίκαλα) και πέντε στην Κρήτη. Οι συμμετέχοντες ήταν αιτούντες άσυλο και πρόσφυγες από διάφορες χώρες προέλευσης:

- Αφγανιστάν
- Αραβική Δημοκρατία της Συρίας
- Ιράκ
- Κράτος της Παλαιστίνης
- Σομαλία
- Πακιστάν
- Μπαγκλαντές
- Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό
- Μπουρκίνα Φάσο
- Σιέρα Λεόνε
- Γουινέα
- Καμερούν
- Τόγκο
- Αίγυπτος
- Μαρόκο
- Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν



Ένα παιδί συμμετέχει σε αγώνα δρόμου 2,5 χιλιομέτρων για την Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων στη Λέρο, στις 17 Ιουνίου 2021. © UNHCR/Σωκράτης Μπαλταγιάννης

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ:

- Ο περιορισμένος αριθμός συμμετεχόντων.
- Οι περιορισμοί της COVID-19 περιόρισαν τον ανώτατο αριθμό συμμετεχόντων σε συζητήσεις ομάδων εστίασης.
- Η Συμμετοχική Αξιολόγηση διακόπηκε από το κύμα καύσωνα και τις πυρκαγιές τον Αύγουστο του 2021.
- Ο δισταγμός ορισμένων μελών της προσφυγικής κοινότητας να συμμετάσχουν.

ΔΙΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες
στην Ελλάδα

26 Ιουλίου - 20 Αυγούστου 2021



Γραφείο της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Αθήνα
great@unhcr.org
Μιχαλακοπούλου 91
115 28 Αθήνα, Ελλάδα

www.unhcr.org/gr